

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):

Saksbehandler:
Lars Terje Pedersen, 932 18 488

Dato: 26.05.2026

Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Vi viser til e-post av 02.02.2026 om Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.

Kommunerevisjonen i Oslo vil takke arbeidsgruppen for et grundig arbeid. Veilederen vil etter vårt syn være et viktig og nyttig bidrag for å tydeliggjøre kontrollutvalgets rolle og oppgaver etter kommuneloven, og vi stiller oss i all hovedsak bak innholdet. Samtidig mener vi veilederen bør tydeliggjøre utgangspunktet for påseansvaret, at den bør ha tydeligere føringer for utvalgets grunnlag for påpekninger, tydeligere føringer for rangering av kilder og nyansere muligheten for bestilling av forenkla etterlevelseskontroller.

Tydeligere utgangspunkt for påseansvaret

Veilederen kan med fordel være tydeligere på hvordan informasjonen fra regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon kan og bør brukes for å ivareta kontrollutvalgets påseansvar etter kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Vi mener disse kontrolloppgavene må være utgangspunktet for kontrollutvalgets påseansvar. Fra kontrollutvalgsboken side 69 følger:

«Kontroll med økonomiforvaltninga utover rekneskapsrevisjonen og den forenkla etterlevingskontrollen kan eventuelt bestillast av kontrollutvalet, anten som ei tilleggsoppgåve til rekneskapsrevisjonen eller den forenkla etterlevingskontrollen, eller som forvaltningsrevisjon. Bestillingane bør byggje på ei vurdering av risiko og kva som er vesentleg.»

Tydeligere føringer for grunnlag for påpekninger

I arbeidsgruppas utkast står følgende (innledningsvis punkt 3):

«Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Det er kontrollutvalget som utøver dette påseansvaret, og hvordan det gjøres, bestemmer utvalget selv. Det er viktig å merke seg at kontrollutvalget ikke skal gjennomføre revisjon eller kontroll selv.

Påseansvaret utøves i kontrollutvalgets møter og gjennom behandling av saker som legges frem for utvalget. Dersom kontrollutvalget får opplysninger som tyder på at økonomiforvaltningen ikke skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, bør utvalget vurdere å påpeke dette. (vår understrekning)

Om nødvendig kan kontrollutvalget be om mer informasjon fra kommunedirektøren eller revisor. Slik kan kontrollutvalget bidra til at kommunen blir gjort kjent med eventuelle mangler og får mulighet til å rette dem opp. Ved å utøve påseansvaret kan kontrollutvalget bidra til både læring og forbedring.»

Vi etterlyser tydeligere føringer til utvalgets grunnlag for påpekninger. Eksempelvis gjennom at kontrollutvalgets påpekninger som hovedregel bør bygge på dokumentert informasjon og faglige vurderinger fra revisor eller andre uavhengige undersøkelser, eller på tydelige og vedvarende svakheter i kommunedirektørens redegjørelser eller i annen rapportering fra kommunen.

Tydeligere rangering av kilder

I punkt 6 i utkastet redegjøres det nærmere for hvordan påseansvaret utøves, med kilder til utvalgets grunnlag for dette. Veilederen bør etter vårt syn være tydeligere på rangering av kilder – der konklusjoner og vurderinger fra revisor og ev andre uavhengige kontroll-, tilsyns- og domstolsorganer bør veie tyngst. Så er vi ikke uenige i at kontrollutvalget kan skaffe seg informasjon om økonomiforvaltningen direkte fra kommunen selv. Det kan fungere godt som supplerende eller utdypende informasjon.

Nyansering av muligheten for bestilling av forenklete etterlevelseskontroller

I arbeidsgruppas utkast til veileder punkt 6.2 under tredje kulepunkt står følgende:

«Utover den informasjonen som kontrollutvalget får fra de dokumentene nevnt under avsnitt 6.1, må kontrollutvalget selv vedta hvordan denne informasjonen skal innhentes. Denne informasjonen kan innhentes ved at kontrollutvalget ber om eller bestiller: (...)

- *Forenklet etterlevelseskontroll –Kontrollutvalget kan bestille forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen utover den årlige kontrollen som oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er pålagt å gjennomføre.»*

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen var fra lovgiver ment å være en kontrollform med begrenset ressursbruk, nært knyttet til den ordinære regnskapsrevisjonen. I tråd med god kommunal revisjonsskikk, RSK 301, er det revisor som på selvstendig faglig grunnlag foretar risiko- og vesentlighetsvurderinger og beslutter hvilke områder innenfor

økonomiforvaltningen som skal underlegges forenklet etterlevelseskontroll, samt hvilke kontrollhandlinger som er hensiktsmessige.

Under punkt 9 Risiko- og vesentlighetsvurdering vises det til vurderingene regnskapsrevisor utarbeider i forbindelse med valg av område for forenklet etterlevelseskontroll. I stedet for å bestille kontroller, kan det i den sammenheng være relevant at utvalget ber revisor redegjøre for hvilke områder innen økonomiforvaltningen som er vurdert, hva som er valgt ut for kontroll, og begrunnelsen for utvalget. Videre bør det tydeliggjøres hvordan forenklet etterlevelseskontroll avgrenses mot regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, slik at forventningene til kontrollformens formål, omfang og resultat er klare for alle parter.

Videre prosess

Kommunerevisjonen i Oslo takker for muligheten til å uttale seg om innholdet i utkastet til veileder, og ser fram til en ferdigstillelse av endelig versjon. Dersom arbeidsgruppen skulle ha spørsmål til våre kommentarer, er det bare å ta kontakt.

Vennlig hilsen

Lars Terje Pedersen
Kommunerevisor